

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Peuteropvang de Ottertjes

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 14 mei 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 7 maart 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Kinderdagverblijf peuteropvang De Ottertjes. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

Op kinderdagverblijf De Ottertjes is sprake van een fijne sfeer en er worden leuke activiteiten aangeboden die passen bij het thema. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De dagindeling is bekend bij de peuters en daarmee voorspelbaar voor hen.

De pedagogisch medewerkers stimuleren ouders om thuis ook met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen.

De ouders met wie we spraken, geven aan dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Ook bestaat de mogelijkheid voor de pedagogisch medewerkers om

Kinderopvangorganisatie:
Kinderopvang Langedijk

LRK-nummer: 156964703

Totaal aantal doelgroeppeuters: 5

scholing te volgen om steeds beter te worden in hun werk.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

Op Kinderdagverblijf De Ottertjes kan meer doelgericht gewerkt worden aan het stimuleren van de peuters in hun ontwikkeling. De pedagogisch medewerkers schrijven nog te weinig op wat ze willen bereiken met het aanbod aan de peuters.

Verder kan De Ottertjes duidelijker maken aan welke doelen zij jaarlijks willen werken en hoe dit is gegaan. Voor deze verbeteringen is nog geen plan gemaakt waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden en hoe de voorschool dit wil bereiken.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op Kinderdagverblijf peuteropvang De Ottertjes.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, de inclusie-pedagoog en de regiomanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de regiomanager en de inclusie-pedagoog.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
 - V Voldoende
 - G Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Kinderdagverblijf peuteropvang De Ottertjes.

Conclusie

We concluderen dat drie van de acht standaarden als 'kan beter' zijn gewaardeerd. Binnen het kwaliteitsgebied zicht op ontwikkeling, resultaten en kwaliteitszorg liggen mogelijkheden voor verbetering.

Context

Kinderdagverblijf peuteropvang De Ottertjes is gevestigd aan de Schoolstraat 29-31 in Noord-Scharwoude en bevindt zich in een lokaal van het schoolgebouw van de Fusieschool (Duizend Eilanden school en de Mariaschool). Peuters uit alle lagen van de bevolking bezoeken De Ottertjes. De peuters stromen als zij vier jaar oud zijn meestal uit naar de Fusieschool.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 22 januari 2019 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

- niet van toepassing

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Kinderdagverblijf peuteropvang De Ottertjes.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als voldoende.

De Ottertjes maakt gebruik van de vve-methode Startblokken waarmee aandacht wordt gegeven aan de ontwikkelgebieden taal, rekenen, de sociaal-emotionele vaardigheden en motoriek. De pedagogisch medewerkers gebruiken een planning waarin de thema's zijn opgenomen. Deze thema's sluiten goed aan bij de belevingswereld van de peuters.

De pedagogisch medewerkers werken met een groepsoverzicht en een groepsplan. In deze plannen vermeldt men de relevante gegevens over de ontwikkeling en het gedrag van het kind. Ook de doelen per ontwikkelingsgebied, het daarbijbehorende aanbod en de aanpak zijn daarin per periode van vier maanden beschreven.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters.

Naast deze positieve punten zien wij ook mogelijkheden voor verbetering.

Wat ontbreekt is een dagplanning met een uitwerking van de activiteiten en de daarbij behorende doelen per thema. Met deze dagplanning wordt de relatie tussen de activiteiten en de doelen uit het vve-programma versterkt. Ook kan het aanbod beter op verschillen tussen peuters afgestemd worden, met name voor pientere peuters.

Wat zou bijdragen aan de doelstellingen van vve is, dat in de inrichting

meer aandacht besteedt wordt aan het ontdekkend ontwikkelen van peuters door 'echte' materialen aan de hoeken toe te voegen.

OP2. Zicht op ontwikkeling

Zicht op ontwikkeling kan beter omdat een cyclische zorgstructuur ontbreekt.

Er vindt een intake met de ouders plaats bij de start van voorschoolse periode. De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden op dit moment niet met een kindvolgsysteem maar door middel van observaties. Er vindt regelmatig zorgoverleg plaats tussen de pedagogisch medewerkers onderling en met de inclusie-pedagoog.

Een cyclische zorgstructuur ontbreekt echter, waardoor de kans bestaat dat de (doelgroep)peuters niet de zorg krijgen die zij nodig hebben. Er vindt onvoldoende analyse plaats over opvallende zaken. Hierdoor is niet precies duidelijk welke begeleiding peuters nodig hebben. Ook is niet helder wat de vervolgacties dan zijn en wat dit betekent voor het dagelijks educatief handelen. Tot slot is er geen sprake van een evaluatie van de aangeboden extra begeleiding.

De inclusie-pedagoog geeft aan dat binnenkort een systeem waarmee de ontwikkeling van de kinderen gevolgd wordt ingevoerd gaat worden op het kinderdagverblijf.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de inclusie-pedagoog het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat. Zij vertonen voorbeeldgedrag, bijvoorbeeld in de wijze waarop zij omgaan met de ouders en de peuters. De pedagogisch medewerkers geven complimenten, gaan respectvol om met de kleuters en stellen duidelijke regels. Zij gebruiken dagritme kaarten, maken gebruik van gebaren en zijn voorspelbaar in hun gedrag. De pedagogisch medewerkers zijn voortdurend gericht op het begeleiden van de peuters in de groep.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Aandacht blijft nodig voor sommige educatieve vaardigheden van de pedagogisch medewerkers, zoals het aanleren van strategieën aan peuters en het geven van feedback op resultaat en proces.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De Ottertjes werkt met verschillende partners samen waaronder het Centrum voor Jeugd en Gezin en de lokale bibliotheek.

Er wordt met de ouders dagelijks contact gehouden tijdens de inloop en het moment van ophalen van de peuters. Aan het begin van elke nieuwe themaperiode krijgen de ouders een themaboekje met tips om ook thuis hiermee aan de slag te gaan. In het boekje worden ook de woorden, begrippen en liedjes vermeld die op het kinderdagverblijf aan bod komen.

De peuters krijgen een verteltas mee naar huis met prentenboeken over het thema. Daarnaast wordt via een pagina op een sociale netwerksite en de digitale nieuwsbrief informatie gedeeld met de ouders.

De pedagogisch medewerkers verzorgen een overdracht van de kindgegevens richting de basisschool. Voor de doelgroeppeuters is dit een 'warme overdracht'. In een gesprek met de leerkracht van groep 1 van de basisschool bespreken zij de peuter en geven achtergrondinformatie over het kind.

Het kinderdagverblijf heeft de ambitie om binnen twee jaar een IKC te vormen met de Fusieschool. De intentie is om een goede doorgaande lijn te organiseren met de school en thema's met elkaar af te stemmen.

Daarnaast kan de samenwerking met de ouders nog beter ontwikkeld worden. Het is een zoektocht hoe deze op de meest passende en effectieve manier vormgegeven kan worden.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie:

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

Op De Ottertjes is te weinig zicht op de ontwikkelresultaten van de doelgroeppeuters.

Op het kinderdagverblijf worden gegevens verzameld die de basis kunnen vormen voor het formuleren van de te behalen doelen met de

(doelgroep)peuters. Wij hebben echter geen streefdoelen aangetroffen waarin staat beschreven welke ontwikkeling aan het einde van de voorschoolse periode van de (doelgroep)peuters mag worden verwacht.

Overigens is de verwachting volgens de inclusie-pedagoog dat er zicht komt op de resultaten van vve wanneer de locatie het nieuwe kindvolgsysteem heeft ingevoerd.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie:

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg kan beter omdat een systeem van kwaliteitszorg ontbreekt.

De houder van Kinderopvang peutergroep De Ottertjes heeft in haar (pedagogisch)beleidsplan opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie beogen en wat de ambities zijn. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de inclusie-pedagoog regelmatig een bezoek aan de groep en vindt een gesprek plaats over het pedagogisch-didactisch handelen van de medewerkers.

De leiding heeft nog geen (verbeter)doelen voor de locatie geformuleerd en evalueert nog niet via een cyclisch systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit het pedagogisch beleidsplan. Wel is er een quickscan afgenomen op de locatie zodat duidelijk wordt welke onderdelen men kan verbeteren. Ook brengt de leiding nog niet regelmatig het pedagogisch didactisch handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld en neemt op basis daarvan planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers zijn bereid om gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit te werken. Zo bestaat de mogelijkheid om verschillende scholing te volgen om hun kennis en vaardigheden te versterken. Kinderopvang Langedijk heeft daarvoor een studiegids ontwikkeld met een scholingsaanbod voor alle medewerkers. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van de voorschoolse educatie.

De voorschoolse voorziening vraagt door middel van een vragenlijst de ouders naar hun tevredenheid over de voorziening. Er wordt met enige regelmaat schriftelijke informatie gedeeld met de ouders over praktische zaken die spelen op De Ottertjes.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan is dat Kinderdagverblijf peutergroep De Ottertjes de eigen kwaliteit en de resultaten van de vroegschoolse educatie beeld brengt. Als vervolg daarop kan De Ottertjes jaarlijks aan betrokkenen aangeven in hoeverre doelen behaald zijn en welke inspanningen daarvoor geleverd zijn.

4. Reactie van de houder

- Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Wat gaat goed?

Mooi om te lezen dat de sfeer, de activiteiten en het pedagogisch handelen van de medewerkers als goed wordt beschreven. Ook de ouderparticipatie is een onderdeel waar we op de Ottertjes ons best voor doen. Het prettig omgaan en duidelijk communiceren met de ouders is een onderdeel hiervan. Fijn dat ouders aangeven dat hun kinderen met plezier naar onze opvang komen. Dat is voor ons een belangrijk gegeven.

Wat kan beter?

Wij herkennen het aandachtspunt 'meer doelgericht werken'. We bieden veel aan maar meten (nog) onvoldoende de resultaten bij de kinderen. De komende tijd gaan we hier verder invulling aan geven door o.a.: betekeniswoorden per kind te meten voor- en na de behandelde thema's. Zo kunnen we concreet de toegenomen woordenschat van de kinderen meten. Dit doen we niet alleen bij de kinderen met taal als extra aandachtspunt, maar ook bij de kinderen die een bovengemiddelde woordenschat hebben. Naar aanleiding hiervan kunnen we nog meer kindgericht kijken en handelen en de individuele ontwikkelingen meer doelgericht benaderen.

Punten die we o.a. oppakken/ overnemen uit uw rapport:

- Meer aandacht voor doelgericht werken en dit ook als zodanig vastleggen en overleggen met de ouders. De inclusiepedagoog zal hier de komende tijd de collega's op coachen.
- Een cyclische aanpak in de zorgstructuur nu met het huidige kind volgsysteem, zodra het nieuwe kind volgsysteem er is met het nieuwe systeem.
- Meer aandacht voor 'echte materialen'. De pedagogisch medewerkers gaan hiermee aan de slag. Ons pedagogisch beleid ondersteunt de gedachten van Malaguzzi waarbij de belevingswereld van het kind centraal staat en hebben de pedagogisch medewerkers op de Ottertjes hiertoe een mooi plan ingediend.
- Op een meer feedbackgerichte manier communiceren naar de kinderen toe. Tijdens de aankomende pedagogische coaching besteden we hier aandacht aan.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060